

U 36/2026 rd

Statsrådets skrivelse till riksdagen om förhandlingarna om ett avtal om digital handel mellan Europeiska unionen och Kanada

I enlighet med 96 § 2 mom. i grundlagen översänds till riksdagen en promemoria om förhandlingarna om ett avtal om digital handel mellan Europeiska unionen och Kanada.

Helsingfors den 4 juni 2026

Utrikeshandels- och utvecklingsminister Ville Tavio

Enhetschef Kent Wilska

**FÖRHANDLINGARNA OM ETT AVTAL OM DIGITAL HANDEL MELLAN
EUROPEISKA UNIONEN OCH KANADA****1 Bakgrund och avtalets syfte**

Den 24 mars 2025 bemyndigade Europeiska unionens råd kommissionen att inleda förhandlingar om ett avtal om digital handel med Kanada. Inledande diskussioner med Kanada fördes i februari 2026 och den första officiella förhandlingsomgången i avtalsförhandlingarna hölls i april 2026.

Syftet med förhandlingarna är att fastställa bestämmelser om den digitala handeln med varor och tjänster mellan Europeiska unionen och Kanada. Målet är ett ambitiöst avtal som ger företag och konsumenter rättssäkerhet och på så sätt underlättar handeln och minskar de omotiverade handelshindren.

Det övergripande avtalet om ekonomi och handel (Ceta) mellan EU och Kanada har tillämpats temporärt sedan 2017. Ceta-avtalet innehåller vissa bestämmelser med anknytning till digital handel, men bestämmelserna är mer begränsade och mindre ambitiösa än bestämmelserna i EU:s senaste frihandelsavtal. Det avtal som man nu förhandlar om kompletterar handelsbestämmelserna mellan parterna med moderna bestämmelser om digital handel.

EU har nyligen färdigställt liknande avtal med Singapore och Sydkorea. Avtalet om digital handel med Singapore undertecknades i maj 2025 och trädde i kraft den 1 februari 2026. Avsikten är att underteckna avtalet om digital handel med Sydkorea vid toppmötet mellan EU och Sydkorea den 10 juni.

2 Avtalets huvudsakliga innehåll

Under förhandlingarna behandlas ingående frågor som gäller digital handel, såsom elektroniska signaturer och fakturor, tullbefrielse för elektroniska leveranser, gränsöverskridande dataflöden, förbud mot krav på att avslöja källkoder, tillgång till internet, förvaltningens öppna data, främjande av elektroniska tullförfaranden samt förbud mot skräppost och konsumentskydd online.

Avtalet förhandlas fram på samma grunder som innehållet i kapitlen om digital handel i EU:s senaste frihandelsavtal. EU:s förslag till avtalstext har publicerats på kommissionens webbplats. Vissa frågor som ingår i Kanadas befintliga avtal på detta tema kommer sannolikt också att inkluderas i den slutliga avtalstexten.

Kommissionens mål är att snabbt slutföra förhandlingarna med Kanada. Det har hållits två officiella förhandlingsomgångar, den senaste i mitten av maj. Båda parter är starkt engagerade i förhandlingarna. Parterna förhandlar ungefär en gång i månaden.

3 Avtalets rättsliga grund

Kommissionen förhandlar om avtalet på Europeiska unionens vägnar i enlighet med det förfarande som avses i artikel 218 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget). Den materiella rättsliga grunden för avtalet kan fastställas exakt först när den slutliga avtalstexten är klar. Enligt statsrådets preliminära bedömning innehåller det avtal som eftersträvas endast bestämmelser som hör till handelspolitikens område (artikel 207.4 i EUF-fördraget). Detta innebär att rådet fattar beslut om att underteckna och ingå avtalet med kvalificerad majoritet.

Rådets beslut om att underteckna avtalet kräver inte samråd med eller godkännande av Europaparlamentet. Rådets beslut om att ingå avtalet förutsätter dock parlamentets godkännande enligt artikel 218.6 a i EUF-fördraget. Parlamentet informeras om ärendet i alla skeden av förfarandet i enlighet med artikel 218.10 i EUF-fördraget.

4 Avtalets konsekvenser

Förhandlingarna om bestämmelser om digital handel är en del av det mångsidiga samarbetet med Kanada, som syftar till att stärka bestämmelserna om den digitala världen, den öppna regelbaserade handeln och värdekedjorna inom handeln. EU har nära och dynamiska handelsrelationer med Kanada och landet är också en geopolitiskt viktig, likasinnad partner för EU.

Det är svårt att göra en exakt bedömning av de ekonomiska konsekvenserna av det avtal som förhandlas fram. Avtalet förväntas få positiva konsekvenser för handelsrelationerna och samarbetet mellan EU och Kanada. Genom att införa gemensamma bestämmelser om digital handel ökar man stabiliteten i företagsmiljön och minskar handelshindren.

År 2024 uppgick den totala exporten från Finland till Kanada inom varuhandeln till cirka 906,5 miljoner euro. Jämfört med den totala exporten 2023 innebar det en minskning på cirka 194 miljoner euro. År 2024 var de största grupperna av exportartiklar maskiner och mekaniska anordningar, nickel, elektriska maskiner och malmer. År 2024 uppgick den totala importen från Kanada till Finland inom varuhandeln till cirka 724,8 miljoner euro. Jämfört med 2023 var det en ökning på cirka 222,6 miljoner euro. De största grupperna av importartiklar var malmer, mineralbränslen och gödselmedel.

År 2024 exporterade Finland tjänster till Kanada till ett värde av 446 miljoner euro. Värdet på importen av tjänster från Kanada var 432 miljoner euro. Exporten från Finland till Kanada bestod huvudsakligen av IKT-tjänster och tjänster för affärlivet (bland annat konsulttjänster). Från Kanada importerades mest tjänster för affärlivet och transporttjänster. År 2023 fanns det 52 dotterbolag till finländska företag i Kanada och de sysselsatte 10 388 personer. År 2023 fanns det 40 dotterbolag till kanadensiska företag i Finland och de sysselsatte 5 609 personer.

På grund av det ökande samarbetet förväntas avtalet få positiva ekonomiska konsekvenser för Finland. Det avtal som förhandlas fram förväntas inte ha någon direkt effekt på statsbudgeten.

5 Avtalets förhållande till grundlagen och till de grundläggande fri- och rättigheterna och de mänskliga rättigheterna

Avtalet kommer enligt den nuvarande bedömningen att innehålla endast sådana bestämmelser som hör till EU:s exklusiva befogenhet.

I detta skede av förhandlingarna kan man ännu inte uttömmande fastställa vilka frågor som kommer att ingå i avtalet eller vilka konsekvenser de kommer att få för området för

lagstiftningen och inte heller om vissa bestämmelser kommer att höra till den nationella befogenheten. Utifrån det rådande förhandlingsläget är det emellertid sannolikt att avtalet kommer att innehålla bestämmelser som delvis tangerar Finlands gällande lagstiftning.

Om det kommande avtalet innehåller bestämmelser om gränsöverskridande dataflöden (förhandlingsfrågan är fortfarande öppen) kommer det också att innehålla ett undantag enligt EU:s handelspolitiska linje, som gäller skyddet för personuppgifter och innebär att parterna bibehåller rätten att införa åtgärder för att skydda personuppgifter och privatlivet. Skyddet för personuppgifter omfattas av lagstiftning och är av betydelse för skyddet för privatlivet, som det föreskrivs om i 10 § i grundlagen. Enligt den paragrafens 1 mom. utfärdas närmare bestämmelser om skydd för personuppgifter genom lag. Även i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna tryggas skyddet för privatlivet i artikel 7 och vars och ens rätt till skydd av personuppgifter i artikel 8. Närmare bestämmelser om behandlingen av personuppgifter i anslutning till tillämpningen av avtalet finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679. Denna förordning är direkt tillämplig i EU:s medlemsstater och kräver i princip inte någon kompletterande nationell lagstiftning inom avtalets tillämpningsområde (se GrUU 14/2018 rd). Enligt artikel 16 i EUF-fördraget hör även lagstiftningen om skydd av personuppgifter i detta sammanhang till unionens befogenhet.

6 Ålands behörighet

Bestämmelser om behörighetsfördelningen mellan riket och landskapet Åland finns i 18 och 27 § i självstyrelselagen för Åland (1144/1991). Avtalets tillämpningsområde hör enligt 27 § 12 punkten (utrikeshandeln) i självstyrelselagen till rikets behörighet.

7 Behandlingen av avtalet i Europeiska unionens institutioner

EU:s ståndpunkter i avtalsförhandlingarna har beretts i rådets handelspolitiska kommitté, i huvudsak i den sammansättning som behandlar tjänster och investeringar.

Förhandlingarna fortskrider i rask takt, och enligt statsrådets nuvarande bedömning bör riksdagens ståndpunkt vara tillgänglig i juni.

8 Den nationella behandlingen av avtalet

Utrikesministeriet har berett ärendet i samarbete med de övriga ministerierna, huvudsakligen i den handelspolitiska sektionens (EU2) undersektion för handel med tjänster. U-skrivelsen har behandlats i skriftligt förfarande i sektionen för handelspolitiska frågor den 27–28 maj 2026.

En utredning om förslaget till förhandlingsmandat överlämnades till riksdagen genom E-skrivelse 87/2025 rd, som inkom till riksdagen den 13 oktober 2025. Utrikesutskottet instämde i statsrådets ståndpunkt.

9 Undertecknande och provisorisk tillämpning av avtalet samt avtalets ikraftträdande

Eftersom förhandlingarna fortfarande pågår finns det ännu inte några uppgifter om tidpunkten för undertecknande av avtalet, om en eventuell provisorisk tillämpning eller om avtalets ikraftträdande.

10 Statsrådets ståndpunkt

Statsrådet stöder fastställandet av bestämmelser om digital handel med Kanada. Bindande bestämmelser om digital handel stärker rättssäkerheten och förtroendet och ökar därigenom handeln mellan parterna, vilket också förbättrar de finländska företagens verksamhetsförutsättningar på den kanadensiska marknaden.

Mot bakgrund av sina tidigare ståndpunkter framhåller statsrådet följande:

Statsrådet stöder målet att fastställa internationella bestämmelser om digital handel och dataekonomi (inklusive handelsavtal). Statsrådet anser att det är viktigt att man med hjälp av dessa bestämmelser effektivt kan främja en öppen digital marknad, säkerställa internationella dataflöden utan att göra avkall på dataskyddet och främja konsumenternas förtroende för onlinemiljön. (E 24/2020 rd)

Statsrådet anser att det är viktigt att EU aktivt samarbetar med likasinnade länder för att säkerställa att bestämmelserna om en global, digital värld motsvarar vår värdegrund. (E 48/2021 rd)

Statsrådet anser också att det är viktigt att man med hjälp av skyldigheterna i avtalet effektivt kan påverka den digitala protektionismen. (E 5/2019 rd)

Statsrådet anser det vara viktigt att de bestämmelser som man förhandlar fram är så samstämmiga som möjligt med motsvarande bestämmelser i EU:s gällande frihandelsavtal och i de frihandelsavtal som EU för närvarande förhandlar om. (E 97/2022 rd)

Statsrådet anser att det är mycket viktigt att man inte inom ramen för handelsavtal förhandlar om eller påverkar nivån på dataskyddet i EU, inklusive integritetsskyddet inom elektronisk kommunikation. (E 38/2017 rd)